

ръшена и тая участ беше ужасна. Прѣз цѣлий си живот съм си спомнял за нея с' тѣга на сърдце и сълзи на очи. Аз направих всичко което можах да спомогна за удържанието на град'а и в' старанията си бѣх забравил и домашни и всичките книжовни съкровища които стояха натрупани в' къщи. Благодарение на нѣкои свои, които в' мое отсѫтствие се сѣтили, домашните се избавиха на последният час, без да могат да земят с' себе си друго освѣн онова що сѫ имали на гърба си. Син ми, най малкий¹⁾, си спомнил за голѣмите тевтери на които постоянно ме гледаше че пишах и които съдържаха материалите по Географическия Словар и пословиците, и, за да не би да се загуби, прибрали ги и уж ги скътал нѣйде на по скришно място, разумѣва се, напразно.

Когато всичко около мене бѣше грѣм и дим, вряськ и писък, плач и рев; когато войските се дръпаха от позициите си и почти всичко живо беше излѣзо из град'а, аз, един от последните, възсѣднал на кон, обѣрих грѣб и се отправих към дома си. По мене вече лѣтѣха турските куршуми и крайщата на град'а от гдѣто настѫпваше неприятел'я из дигаха голѣми пламаци в' вѣздух'а. Всъка минута бавене беше смърт'. Като видѣх че домашните и без мене излѣзли из къщи, без да се спрѣ ни на миг, излѣзох из град'а, който останах в' рѣчѣта на турците да го горят, пленият и изколекат. Къщата в' която живѣях стана жертвата на пламъците, а заедно с' нея погиниха, и покъщнината ми, и богатата ми библиотека, и скъпоцѣнните ми литературни сбирки и трудове, в' това число и 15-те хиляди пословици които бѣх събрали от всичките краища на Общото Отечество.

София, 1892 г.

П. Р. Славейков.

¹⁾ Пенчо П. Славейковъ.